

Olsztyn, 19 listopada 2019 r.

PS-IV.431.1.29.2019.UR

Pan
Piotr Rafał Baczewski
Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Górowie Iławeckim

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził kontrolę kompleksową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Górowie Iławeckim przy ul. Kardynała Wyszyńskiego 13, w dniach 2-6 września 2019 r. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.795.2019 z dnia 28 sierpnia 2019 r.

Przedmiotem kontroli była ocena sposobu funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy, spełniania standardu świadczonych usług oraz zgodność zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do 6 września 2019 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Pana w dniu 21 października 2019 r. (data wpływu do tut. Urzędu - 24 października 2019 r.). Do protokołu nie wniósł Pan zastrzeżeń.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o analizę okazanych dokumentów, wizję lokalną, obserwację, rozmowy z uczestnikami i pracownikami Domu oraz wyjaśnienia i informacje udzielone przez Pana i pracowników jednostki, w związku z prowadzoną kontrolą.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Górowie Iławeckim oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie:

- kwalifikacji zawodowych, w tym doświadczenia zawodowego kierownika jednostki, polegającego na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- kwalifikacji zawodowych pracowników świadczących usługi w ŚDS, zatrudnionych po ostatniej kontroli kompleksowej jednostki, przeprowadzonej w 2016 r.,
- przeszkolenia i doświadczenia pracowników, których zakres obowiązków obejmował prowadzenie treningów umiejętności społecznych,
- organizacji zajęć i szkoleń dla pracowników (co najmniej raz na 6 miesięcy w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem domu),
- wysokości wynagrodzenia kierownika i pracowników jednostki,
- wskaźnika zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego (według stanu na dzień kontroli),
- standardu obiektów,
- zapewnienia integracji społecznej uczestników,
- prowadzonej dokumentacji indywidualnej,
- prowadzenia ewidencji uczestników oraz ewidencji obecności uczestników,
- postępowania wspierająco-aktywizującego,
- przedłożenia sprawozdania z działalności ŚDS.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie usług dotyczących:

- zapewnienia treningów samoobsługi i umiejętności społecznych,
- zapewnienia poradnictwa psychologicznego,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadniania i pilnowania terminów wizyt u lekarza, pomocy w zakupie leków, pomocy w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
- świadczenia niezbędnej opieki,
- terapii ruchowej, w tym w ramach zajęć sportowych, turystyki i rekreacji,
- umożliwiania uczestnikom skierowanym na pobyt dzienny spożywania gorącego posiłku,
- całodobowego wyżywienia dla uczestników skierowanych na pobyt całodobowy,
- umożliwiania uczestnikom korzystania z treningów samoobsługi i umiejętności społecznych, prowadzonych między innymi w pomieszczeniach dostosowanych do całodobowego pobytu,
- terminowości spotkań zespołu wspierająco-aktywizującego, dot. omówienia realizacji indywidualnych planów i osiągniętych rezultatów, a także ewentualnej możliwości ich modyfikacji (w zależności od potrzeb, jednak co najmniej raz na 6 miesięcy),
- organizacji transportu.

W zakresie spraw poddanych kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości dotyczące:

1. Funkcjonowania i organizacji domu:

- Brak wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., co było niezgodne z § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz.1586 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie śds. Do spełnienia wskaźnika na minimalnym poziomie, brakowało zatrudnienia pracowników zespołu w wymiarze 0,61 etatu. Sprawa szczegółowo opisana w protokole z kontroli na str. 6-7. Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować obniżonym poziomem usług świadczonych na rzecz uczestników.

Według stanu na dzień kontroli, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego został spełniony (spełnienie wskaźnika na poziomie minimum wymagało zatrudnienia w liczbie 12,43 etatów, natomiast ŚDS zatrudniał pracowników zespołu w ramach 12,5 etatów). Wobec powyższego odstępuje się od wydania zalecenia w powyższym zakresie.

Jednakże mając na uwadze fakt, że wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego zależy od liczby uczestników danego typu oraz, że w 2018 r. ŚDS nie spełniał wskaźnika zatrudnienia, a w 2019 r. nieznacznie przekroczył jego minimalny poziom, zespół inspektorów w toku kontroli udzielił Panu instruktazowi, iż należy podjąć działania w kierunku zwiększenia zatrudnienia kadry do świadczenia usług w ŚDS.

2. Prowadzenia dokumentacji zbiorczej:

- w 1 przypadku w dziennikach brak przyjętego w określonym przedziale czasowym planu zajęć wspierająco-aktywizujących, zgodnego z indywidualnym planem postępowania wspierająco-aktywizującego, co stanowi naruszenie § 24 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie śds. Sprawa szczegółowo opisana w protokole z kontroli na str. 11). Nieprawidłowość skutkowałą brakiem rzetelnych informacji dotyczących prowadzonych zajęć.

W związku z instruktazem zespołu inspektorów, dziennik zajęć prowadzony przez pracownika został w trakcie kontroli uzupełniony o plan pracy na wrzesień 2019 r. Wobec powyższego odstępuje się od wydania zalecenia w powyższym zakresie.

- w 2 przypadkach, w dziennikach zajęć, brak sprecyzowania tematyki zajęć, co było niezgodne z § 24 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie śds. Sprawa szczegółowo opisana w protokole z kontroli na str. 11-12. Powyższa nieprawidłowość skutkowałą brakiem rzetelnych informacji dotyczących prowadzonych zajęć.

W związku z instruktażem zespołu inspektorów, w trakcie kontroli, na bieżąco zaczęto odnotowywać temat zajęć, w dziennikach. Dzienniki zajęć, których dotyczyły ww. nieprawidłowości, po wprowadzeniu zmian ponownie okazano kontrolującym do wglądu. Na tej podstawie zespół inspektorów stwierdził, że ww. nieprawidłowości zostały wyeliminowane, w związku z czym odstępuje się od wydania zalecenia w powyższym zakresie.

- w 3 przypadkach brak prowadzenia dziennika zajęć, co jest niezgodne z § 24 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie śds. Sprawa szczegółowo opisana w protokole z kontroli na str. 12.

Nieprawidłowość skutkowałą prowadzeniem niepełnej dokumentacji zbiorczej ŚDS.

Zespół inspektorów stwierdził, że jeden z dzienników został założony, w toku kontroli. Okazano go, zespołowi inspektorów do wglądu. Natomiast pozostałe dwa dzienniki zostały założone po zakończeniu kontroli w jednostce.

Kopie pierwszych wpisów w ww. dziennikach zostały przesłane zespołowi inspektorów przed sporządzeniem protokołu z kontroli (wpływ do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 12.09.2019 r.). Dokumentują one prowadzenie jednego z dzienników od 9.09.2019 r, a drugiego od 10.09.2019 r.

Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że nieprawidłowość dot. braku prowadzenia dzienników przez 3 pracowników ZWA została przez ŚDS usunięta. W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia w powyższym zakresie.

Ponadto analiza statutu jednostki obowiązującego w okresie objętym kontrolą wykazała, że w § 5 wśród celów i obowiązków domu wymienione zostało „zapewnienie opieki lekarsko-pielęgniarskiej”, pomimo, że ŚDS opieki takiej nie zapewniał. Powyższe uchybienie skutkowało funkcjonowaniem jednostki w oparciu o statut zawierający zapisy niezgodne z przepisami prawa.

Ww. zapis w statucie został usunięty w okresie prowadzenia kontroli, w drodze Zarządzenia nr 5/ŚDS/2019 z dnia 6.09.2019 r. Prezesa Stowarzyszenia „Jesteśmy Razem”. W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia.

Zespół inspektorów ustalił również, że jeden z pracowników, zatrudniony w ŚDS na stanowisku instruktora terapii zajęciowej, nie spełniał wymogu posiadania dyplomu w zawodzie, określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. poz. 936). Ww. pracownik posiadał kwalifikacje określone w ww. rozporządzeniu dla stanowiska instruktor terapii.

Od stycznia 2018 r., w związku z wejściem w życie Zarządzenia Nr 356 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie stosowania wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko-mazurskim – środowiskowe domy samopomocy, dla kontrolowanej jednostki powstał obowiązek przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Stosownie do instruktażu udzielonego w toku kontroli, niezwłocznie podjął Pan działania w kierunku dostosowania kwalifikacji zawodowych ww. pracownika do

zajmowanego przez niego stanowiska. W dniu 12 września 2019 r. do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego wpłynęła kserokopia umowy zmieniającej warunki umowy o pracę ww. pracownikowi, w związku ze zmianą jego stanowiska pracy na „instruktora terapii”.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały omówione z Panem i pracownikami Domu. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli oraz w niniejszym wystąpieniu.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości jest Pan, jako kierownik jednostki. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości był niedostateczny nadzór z Pana strony, jak również niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku z tym, że stwierdzone nieprawidłowości zostały niezwłocznie usunięte w toku kontroli lub zaraz po jej zakończeniu oraz stosownie udokumentowane, zaleceń w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej nie wydaje się.

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w czasie prowadzenia kontroli w ŚDS w Górowie Iławeckim, wskazuję następujące działania:

1. Niezwłocznie podjąć działania w kierunku zwiększenia zatrudnienia kadry do świadczenia usług w ŚDS.
2. W dziennikach zajęć dokumentujących pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego na bieżąco zawierać wszystkie elementy określone w § 24 ust.3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz.1586 ze zm.).

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji wskazanych działań, uwag i wniosków, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Kordalska

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłanka-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

